

Židovské památky lákají návštěvníky. Uvidí i historickou rituální lázeň

http://praha.idnes.cz/prazske-zidovske-mesto-zpristupnilo-historickou-ritualni-lazen-p98-/praha-zpravy.aspx?c=A140523_2067356_praha-zpravy_bur

- Golem, židovský hřbitov, mikve, Pinkasova synagoga, Rabi Löw
- 24. května 2014 11:19

Je zachovalá a spíš než Čechy fascinuje především turisty ze zahraničí. Řeč je o židovské Praze a také jejích unikátech. Tím posledním je historická rituální lázeň z 16. století, kterou židovské město zpřístupnilo v dubnu. Už několik měsíců lze pak také navštívit židovský hřbitov u Žižkovského vysílače.

ČTENÍ Z TÓRY. Staronová synagoga je nejstarší dosud činnou synagogou v Evropě. Pochází ze 13. století a patří mezi nejstarší dochované stavby v Praze. Podle pověsti jsou na její půdě uloženy pozůstatky Golema, umělé bytosti, kterou oživil rabi Löw. | foto: [Michal Šula](#), [MAFRA](#)

Od svých hříchů se sem chodil očistit zřejmě i pověstmi opředený stvořitel golema rabbi Löw. Na to, že se ve sklepení kousek od Pinkasovy synagogy v pražském židovském městě ukrývá unikátní historická mikve, tedy židovská rituální lázeň, se přitom přišlo teprve před necelými padesáti lety.

Od dubna mohou lidé toto mystické místo z 16. století, které patří k nejstarším dokladům židovského osídlení v dané oblasti, konečně navštívit.

"Mikve byla objevena během archeologického průzkumu, když se opravovala Pinkasova synagoga.

Je možné, že se používala až do devatenáctého století. Nyní trpí nedostatkem vody, protože hladina spodní vody klesla," vypráví u dřevem obloženého "bazénku" průvodkyně Irena Kubešová.

Hebrejský výraz mikve znamená sebrání čisté přírodní vody v tůni.

Aby v ní mohla probíhat rituální očista, musí jít o vodu pramenitou nebo dešťovou a lázeň by měla být tak hluboká, aby se v ní dospělý člověk mohl zcela ponořit.

Do mikve jen po koupeli

"Žena do lázně vstupuje zejména před svatbou, po menstruaci a po šestinedělí, muži před svátky. Vždy však čistí a pod dohledem další osoby," pokračuje průvodkyně.

Zpřístupnění mikve není jedinou letošní novinkou mezi pražskými židovskými památkami. Kromě toho, že je kvůli rekonstrukci letos uzavřena Maiselova synagoga, je dobré vědět, že od ledna je možné zdarma navštívit Starý židovský hřbitov u Žižkovského vysílače. Je to druhý nejstarší židovský hřbitov v Praze. Byl založen v roce 1680 jako morové pohřebiště.

Původně byl hřbitov výrazně větší, v 60. letech byl však z velké části zrušen a přeměněn na park. V souvislosti s výstavbou vysílače pak byl zdevastován a částečně vybagrován," říká Dita Šnajderová z pražské Židovské obce.

Když už je řeč o hřbitovech – pozornosti návštěvníka pražského Josefova jistě neunikne, že je Starý židovský hřbitov na Josefově vlastně na kopečku.

Na malý hřbitov, který se neměl kam rozrůstat, se totiž pohřbívalo více než 350 let, a když místo došlo, navezla se prostě další hlína, do níž byli mrtví pochováni. Odhaduje se, že hřbitov může mít až deset vrstev. Kolik lidí zde našlo odpočinek, se tedy nedá ani odhadnout. Jen náhrobků je zde k vidění téměř dvanáct tisíc.

Spolu se Staronovou synagogou, tedy nejstarší dosud činnou synagogou v Evropě, patří Starý židovský hřbitov mezi turisticky nejžádanější památky Prahy.

"Tento hřbitov je unikátní v tom, že je úplně v centru. Normálně se hřbitovy zřizovaly až za hradbami města. Kdysi tu však okraj města byl – šlo o často zaplavované pozemky nevhodné k životu, proto je dostali Židé," vysvětluje Arno Pařík z Židovského muzea.

Původní židovské ghetto s dnešním Josefovem nemá vzhledově moc společného. Před asanací tu byla spleť úzkých ulic a hodně stísněná zástavba. Ghetto mělo před asanací na přelomu 19. a 20. století 300 domů a přes třicet uliček, na stejné ploše je dnes pouze 83 domů a deset ulic.

Jedinou ulicí zachovanou na původním půdorysu je Červená mezi Staronovou synagogou a židovskou radnicí.

Muzeum vyhynulé rasy

Pražské židovské město není zničené tak, jako byly někdejší židovské lokality třeba v Německu. Jak to? Jedna z teorií tvrdí, že je nacisté chtěli uchovat jako muzeum vyhlazené rasy. Dnes se však od této verze ustupuje.

Vysvětlením může být i fakt, že Němci do Prahy dorazili až po největším ničení židovských památek v Sudetech, Německu a ve Vídni o křišťálové noci v listopadu 1938.

Hrůzy 2. světové války připomíná památník obětí holokaustu uvnitř Pinkasovy synagogy. Z pohledu na zhruba osmdesát tisíc jmen Židů, kteří přišli o život v koncentračních táborech, mrazí. A jména stále přibývají, protože odborníci přicházejí na další a další oběti.

Pražské židovské památky lákají hlavně cizince. Pražané jako by je opomíjeli. Jen pro představu – do Staronové a Jeruzalémské synagogy se ročně podívá 186 tisíc osob. Z tohoto počtu je pouhých patnáct tisíc Čechů.

Autor: [Radka Římanová](#)